

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **P. K.**

zastoupeného advokátkou JUDr. Bělou Sedláčkovou
sídlem Václavská 2, Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021, čj. JMK 140015/2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u Městského úřadu Rosice, odboru dopravy (dále též „městský úřad“) dne 31. 5. 2018 námitky proti záznamu bodů podle § 123f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. V námitkách žalobce

zpochybnil všechny provedené záznamy bodů v registru řidičů. Městský úřad žalobcovy námitky zamítl rozhodnutím ze dne 26. 5. 2021, čj. MR-C 27282/21-ODO ODO (dále též „rozhodnutí o námitkách“).

2. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 13. 12. 2021.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o námitkách, neboť vychází pouze z oznámení o přestupku ze dne 21. 9. 2012, aniž by k tomu správní orgány měly příslušný pokutový blok. Žalovaný na jedné straně nemá k dispozici pokutový blok, na straně druhé však neváhá posuzovat a mít za prokázané, že onen chybějící blok naplňuje formální náležitosti. Žalovaný tak polemizuje, jaké náležitosti jsou na pokutovém bloku důležité, vůbec jej však netrápí, že zmiňovaný doklad nemá k dispozici.
4. Konečně žalovaný v rozporu s § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nepoučil žalobce, že má své podání v přiměřené lhůtě opravit. Následně však žalobci vytýká, že jsou jeho námitky obecné.

III. Argumentace žalovaného

5. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Řízení před krajským soudem

6. Ve věci proběhlo dne 22. 9. 2022 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce na něm navrhl jako důkaz svůj účastnický výslech a dále aktuální výpis z evidenční karty řidiče, jenž měl svědčit o tom, že již žádný další přestupek nespáchal. Soud umožnil žalobci, aby se k věci ústně vyjádřil a poté oba důkazní návrhy zamítl.
7. Výslech účastníka shledal soud nadbytečným, neboť ten je namístě tehdy, pokud potřebné skutečnosti nelze prokázat jinak (§ 131 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, aplikovaný na základě § 64 s. ř. s.). Žalobce však ve svém přednesu líčil zejména svou řidičskou kvalifikaci, své řidičské zkušenosti a zvyky, což soud nepovažuje za relevantní skutkové okolnosti. Na dotaz soudu pak žalobce vysvětlil, že o spáchání přestupku dne 21. 9. 2012, který je předmětem žaloby, má pochybnosti proto, že si na něj – na rozdíl od některých jiných, i starších přestupků – nevzpomíná. Svůj postoj k věci tak žalobce soudu sdělil a nebylo třeba této komunikaci soudu s účastníkem dávat formu výslechu. Nešlo o zjišťování skutkového děje, jemuž by byl účastník přítomen a vnímal jej svými smysly.
8. Pokud jde o výpis z evidenční karty, ten měl vypovídat o skutkových okolnostech, jež nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí. Ty však pro soud ve správním soudnictví nehrají při přezkumu správního rozhodnutí žádnou roli (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba **není důvodná**.

Skutková zjištění

10. Úvodem krajský soud zdůrazňuje, že v napadeném rozhodnutí posuzoval žalovaný relevanci více bodových zápisů na základě různých pokutových bloků. Žalobce však své žalobní námitky směřoval pouze proti zápisu bodů za přestupek ze dne 21. 9. 2012, proto soud své zkoumání zaměřil jen na tuto záležitost (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
11. Městský úřad zaslal žalobci oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení dne 23. 4. 2018 a vyzval jej k odevzdání řidičského průkazu. Žalobce podal dne 30. 5. 2018 námitky proti záznamu v registru řidičů, které formuloval takto: „*Podávám tímto námitky proti všem provedeným záznamům bodů v registru řidičů.*“ Bližší odůvodnění neuvedl. V podání ze dne 16. 9. 2019 pouze doplnil, že přestupek ze dne 21. 9. 2012 nespáchal, jedním dechem však dodal, že má pochybnosti též o ostatních přestupcích.
12. Městský úřad zahájil řízení ve věci námitek proti provedeným záznamům bodů v registru řidičů. Ve spise je založeno oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení ze dne 24. 9. 2012, ve kterém se uvádí, že žalobce byl dne 21. 9. 2012 v 10:05 h zastaven na ulici Veletržní v Brně, řídil vozidlo RENAULT KANGOO EXPRESS s reg. zn. X, a byla mu uložena pokuta ve výši 500 Kč za jízdu bez bezpečnostního pásu [§ 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích]. Přesto městský úřad požádal Policii ČR, Krajské ředitelství Jihomoravského kraje, obvodní oddělení policie Brno, o kopii bloku CP/2010 P3439084 v hodnotě 500 Kč vydaného za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích dne 21. 9. 2012 v 10:05 hodin. Oslovený policejní orgán ve své odpovědi ze dne 7. 10. 2020 sdělil, že požadovaný pokutový blok v souladu s vyhláškou č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, v roce 2018 skartoval, neboť skartační lhůta je u pokutových bloků pět let a počíná běžet od roku následujícího po roce spáchání přestupku.
13. Odvolání podal žalobce proti celému rozhodnutí městského úřadu. Ve vztahu k přestupku ze dne 21. 9. 2012 pouze zopakoval, že jej nespáchal a body mu byly zapsány neoprávněně s tím, že bez pokutového bloku není možné oprávněnost záznamu bodů přezkoumat. Žalovaný odvolání zamítl, přičemž obsáhle citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že jen konkrétně formulované výtky vůči pokutovým blokům či podložená tvrzení o tom, že žalobce určitý přestupek nemohl spáchat, jsou způsobilé zpochybnit oznámení o přestupku. Tyto požadavky žalobcovy námitky nesplňovaly, neboť byly obecné povahy.

Právní posouzení

14. Nejprve se soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Její příčinou může být buď nesrozumitelnost, nebo nedostatek důvodů. V obou případech však platí, že je potřeba s tímto institutem zacházet obezřetně a vyhradit jeho užití pouze těm případům, kdy vady odůvodnění reálně brání soudu v tom, aby napadené rozhodnutí přezkoumal (ve vztahu k soudním rozhodnutím srov. k nesrozumitelnosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013 - 25, bod [19], k nedostatku důvodů pak usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, body [29] - [30]). Zejména je nutno zdůraznit, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N

26/52 SbNU 247). Žalobce své námitky stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí formuloval tak, že rozhodnutí žalovaného stojí pouze na oznámení o přestupku, aniž má k dispozici pokutový blok.

15. To nepřezkoumatelnost rozhodnutí nezakládá. Správní orgán provádí záznam v registru řidičů podle § 123b odst. 2 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích na základě oznámení o uložení pokuty za přestupek příkazem na místě. Podkladem pro zápis bodů není pokutový blok a není ani obligatorním podkladem pro to, aby mohl správní orgán rozhodnout o námitkách proti bodovému zápisu. Automatická povinnost vyžádat si podkladový pokutový blok neplyne ani ze zákona, ani z judikatury. Nejvyšší správní soud setrvale říká, že tato povinnost je přímo úměrná kvalitě námitek (za všechny viz rozsudek ze dne 2. 6. 2021, čj. 6 As 174/2019 - 44). Proto nemůže být rozhodnutí nepřezkoumatelné jenom proto, že žalovaný neměl k dispozici pokutový blok.
16. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 1. 2012, čj. 3 As 19/2011 - 74 vyšel z toho, že pokud se v řízení námitkách vyskytnou pochybnosti o záznamu bodů, pak je nutné vycházet i z dalších důkazů. Dodal však (zvýraznění doplněno): *„Tyto závěry nelze chápat tak, že ke zpochybnění údajů oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, které zakládá povinnost správního orgánu vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, dochází vždy, když řidič namítne, že přestupek nespáchal nebo že si jej není vědom. Je totiž třeba rozlišit případy, kdy řidič pouze uvede, že se přestupku nedopustil, a případy, kdy současně uvede skutečnosti konkretizující toto tvrzení, např. že se v době údajného spáchání přestupku nacházel v jiném místě nebo že v tuto dobu vozidlo neřídil, případně svá tvrzení podloží navrženými důkazy. Správní orgán vedle těchto tvrzení řidiče současně posuzuje i kvalitu oznámení z toho hlediska, jaké množství údajů prokazujících spáchání přestupku konkrétním řidičem obsahuje“* (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2017, čj. 10 As 3/2017 - 34). V již citovaném rozsudku čj. 6 As 174/2019 - 44 pak Nejvyšší správní soud dovodil, že dokonce i konkrétní, ale paušálně uplatňované či typizované námitky proti náležitostem pokutového bloku lze hodnotit jako *a priori* nevěrohodné. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dodal, že nelze za této situace trvat na tom, aby si správní orgán všechny bloky vyžádal a zkontroloval – to by z námitkového řízení učinilo řízení oficiózní, kterým však není.
17. Je tedy zřejmé, že pro relevantní zpochybnění zápisu bodů a aktivaci povinnosti správního orgánu vyžádat a přezkoumat pokutový blok nestačí paušální, formulářově uplatňované námitky, tím méně pak námitka zcela obecná. Žalobcovy původní námitky byly naprosto obecné a vůbec nijak neodůvodněné, proto se nemohla aktivovat povinnost správního orgánu vyžádat si pokutové bloky. Žalobce ve své argumentaci upozaďuje oznámení o uložení pokuty a fakticky z něj dělá zbytečný kus papíru. Ovšem z oznámení ze dne 24. 9. 2012, které je založeno ve spise, jasně vyplývalo, za co byl žalobce pokutován, kde se tak stalo, jaké vozidlo řídil a jak jeho jednání kvalifikoval policejní orgán. To by mělo být dostatečným podkladem pro to, aby žalobce vyjádřil konkrétní výhrady, které proti záznamu bodů má. Žalobce přesto s oznámením fakticky nepolemizoval a žádné faktické výtky nepředkládal. Opakovaně pouze uváděl, že se daného přestupku nedopustil, aniž by své tvrzení jakkoliv vysvětlil nebo podložil. Takové holé konstatování samo o sobě v žádném případě nepostačuje k tomu, aby vznikly důvodné pochybnosti o zápisu bodů, k jejichž odstranění by bylo nutné vyžadovat pokutové bloky. Jestliže tak městský úřad učinil, konal nad rámec svých povinností.

18. Krajský soud připouští, že pokud by žalobce přednesl věrohodné (a podložené) námitky, kterými by zpochybnil tvrzené přestupkové jednání, ocitl by se žalovaný kvůli skartovanému pokutovému bloku v důkazní nouzi. Pravděpodobně by musel žalobcovým námitkám vyhovět. K tomu ovšem v nyní řešené věci nedošlo. Žalobce své námitky neupřesnil dokonce ani v soudním řízení – na jednání soudu pouze doplnil, že si na tento konkrétní přestupek nepamatuje. Takovéto tvrzení hodnotí soud jako i nadále jako nepostačující k tomu, aby zpochybnilo oznámení o přestupku. Nadto je má soud i za opožděné a nevěrohodné. Ve správním řízení totiž žalobce zpochybňoval záznamy bodů k veškerým svým přestupkům, včetně těch, o nichž před soudem přiznal, že si na ně vzpomíná.
19. Druhá žalobní námitka o nedostatečném poučení také nemůže obstát. Přezkoumání záznamu bodů bylo zahájeno na námitky žalobce a jde o návrhové řízení. Po žalobci nikdo nepožadoval detailní znalost judikatury Nejvyššího správního soudu a její rozbor. Nešlo o složitou právní otázku, k jejímuž řešení by potřeboval právní zastoupení či procesní pomoc správního orgánu. Šlo o otázku skutkovou. Žalobce měl své námitky skutkově odůvodnit a laicky říci, proč je zápis bodů chybný (např. že v den deklarovaného přestupku byl na jiném místě a má k tomu svědka). To není žádný složitý rozbor.
20. Podle § 37 odst. 3 správního řádu sice má správní orgán vyzvat podatele k odstranění nedostatků podání, to však v případě, kdy podání nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami, kvůli nimž by ho nebylo možno věcně projednat. Žalobcovo podání mělo zákonné náležitosti a bylo z něj zřejmé, co jím žalobce sleduje. Nízká kvalita formulovaných námitek není vadou podání, pouze snižuje žalobcovy šance na úspěch. Úkolem městského úřadu jako správního orgánu nemůže být to, aby žalobci poskytoval rady, jak by měl své námitky proti záznamu bodů nejlépe formulovat. Proto ani neměl povinnost žalobce vyzývat k doplnění jeho podání.
21. Soud na závěr shrnuje, že žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce postavil celou svou žalobní argumentaci na skartaci pokutového bloku, aniž by se blíže zaměřil na samotné přestupkové jednání, které je popsáno v oznámení o uložení pokuty. Taková argumentace svědčí o tom, že žalobce nemá relevantních námitek k samotnému přestupku (krom toho, co sdělil soudu ústně, tedy že si na jeho spáchání nevzpomíná) a pouze se snaží stavět na tom, že pokutový blok již není k dispozici.

VI. Náklady řízení

22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak - jakožto úspěšnému účastníkovi řízení - právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 22. 9. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu